

Malmö stad
Kommunstyrelsen

Datum

2024-04-10

Adress

August Palms Plats 1

Diarienummer

STK-2024-151

Yttrande**Till**Landsbygds- och
infrastrukturdepartementet

Remiss Landsbygds- och infrastrukturdepartementet - Åtgärder för en bättre bostadsförsörjning LI 2024/00083

Sammanfattning

Malmö stad anser att promemorians förslag överlag är positiva. Malmö stad vill dock lyfta avsaknaden av en heltäckande nationell social bostadspolitik.

Malmö stad är vidare positiv till att det införs en hyresgaranti för barnfamiljer, men anser att den borde vara ett statligt ansvar. Om en kommunal hyresgaranti införs bör ersättning utbetalas per garanti för att kompensera för faktiska kostnader. Det är positivt att möjligheten till förturer och reservationer förtydligas samt att det även fortsättningsvis är upp till kommunerna att bedöma när det ska tillämpas. Malmö stad har inget att invända mot de begreppsförändringar som föreslås i promemorian, men bedömer att det kommer få liten inverkan på bostadsförsörjningsarbetet.

Yttrande

Övergripande anser Malmö stad att promemorians förslag är positiva och ett steg i rätt riktning för att skapa en bättre bostadsförsörjning. Samtidigt konstaterar Malmö stad att regeringen har slopat vissa av förslagen i utredningen Sänk tröskeln till en god bostad (SOU 2022:14). Det innebär att det helhetstänk som det fanns en ansats till i den tidigare utredningen går förlorat. Det medför också att förslagen i promemorian får begränsad betydelse för att uppnå målet om goda bostäder till alla och möta utmaningarna inom bostadsförsörjningen.

Malmö stad anser vidare att det är beklaglig att det behov som framförs av utredningen Sänk tröskeln till en god bostad om ett delat ansvar mellan staten och kommunerna inte har tagits vidare av regeringen. Staden efterlyser fortsatt en heltäckande nationell social bostadspolitik med ett starkt statligt ansvarstagande.

Nedan följer Malmö stads synpunkter på förslagen i promemorian.

3.3 Obligatoriskt för kommuner att tillhandahålla hyresgarantier till barnfamiljer

Malmö stad är positiv till förslaget att barnfamiljer i alla kommuner vid behov ska kunna få en hyresgaranti. Malmö stad anser dock att staten ska ha ansvaret för hyresgarantin för barnfamiljer. Det ligger i linje med att staten bör ta ett ökat ansvar för en nationell social bostadspolitik, samtidigt som det gynnar en likabehandling av barnfamiljerna. Ett statligt ansvar för hyresgarantierna innebär dessutom att de vid utfärdande kan gälla vid bostadssökande oberoende av kommungräns.

Malmö stad bedömer att förslaget att hyresgarantierna ska begränsas till att enbart gälla barnfamiljer är rimligt, med tanke på att barnfamiljer med svag köpkraft har särskilt svårt att få sina behov tillgodosedda på bostadsmarknaden. Barn är dessutom en särskilt utsatt grupp och avsaknaden av ett stabilt och tryggt boende kan få negativa konsekvenser för barnets utveckling. En hyresgaranti kan förväntas att särskilt gynna ensamstående föräldrar, varav de flesta är kvinnor med barn. Malmö stad anser vidare att det är positivt att den förändrade hyresgarantin, till skillnad från nuvarande, föreslås att omfatta även barnfamiljer som har försörjningsstöd. Många barnfamiljer som befinner sig i hemlöshet eller som har andra osäkra boendeförhållanden har försörjningsstöd. En hyresgaranti kan därför antas öka möjligheten för dessa hushåll att få en permanent bostad.

Om en kommunal hyresgaranti införs menar Malmö stad att ersättningen bör utbetalas per utfärdad garanti. En sådan ordning skulle på ett bättre sätt kompensera kommunerna för faktiska kostnader. Kostnaderna för kommunerna kan förväntas skilja sig åt, bland annat beroende på olika socioekonomiska förhållanden i kommunerna och den lokala bostadsmarknaden.

Malmö stad vill även uppmärksamma att beräkningen för höjning av det generella statsbidraget bygger på ett antagande att barnfamiljer som får en hyresgaranti har en hyra på 7 520 kr. Det är en summa som ligger klart under de hyresnivåer som gäller för lägenheter som storleksmässigt är anpassade för barnfamiljer i Malmö. Kommunen kommer således inte att kompenseras för förväntade kostnader.

Avseende sekretess för skydd till uppgifter om enskildas personliga förhållanden bedömer Malmö stad att det kan utredas om en sekretessbrytande bestämmelse kan införas. Det skulle i så fall vara för de fall där det finns misstanke att sökande agerar bedrägligt antingen mot den egna kommunen, annan kommun eller statlig myndighet. Det kan minska risken för exempelvis skenseparation eller unga vuxna som bor kvar och skapar följdfel för välfärdssystemet.

4.2 Tydligare möjligheter till reservation och förturer

Malmö stad är positiv till utredningens förslag att behålla den huvudsakliga kötidsp princip som redan tillämpas av befintliga bostadsförmedlingar. Det gagnar det fortsatta förtroendet och trovärdigheten för kommunala bostadsförmedlingar från såväl fastighetsägare som allmänheten. Malmö stad är samtidigt även positiv till att det tydliggörs att en kommunal bostadsförmedling har möjlighet att förmedla bostäder genom reservationer eller förturer. Vilka möjligheter till förtur som ska finnas i en kommunal bostadsförmedling, liksom kriterier och omfattningen av reservationerna, behöver anpassas till situationen på den lokala bostadsmarknaden och är en fråga för respektive kommun att besluta om.

5.3 Från kommunal riktlinje till kommunal handlingsplan

Malmö stad har inget att invända mot begreppsförändringarna som föreslås. Staden bedömer dock att det endast kommer innebära en marginell skillnad för det faktiska utförandet av bostadsförsörjningsansvaret.

5.4.1 Boverket ska beräkna bostadsbyggnadsbehovet

Malmö stad välkomnar att Boverket får ett tydligare uppdrag att beräkna behovet av tillskott av bostäder i landet och att presentera det på länsnivå.

5.4.2 Kommunerna ska dokumentera behovet av tillskott av bostäder

Malmö stad vill lyfta behovet av att inom bostadsförsörjning inte enbart fokusera på tillskott av bostäder i kommunen. Det är av vikt med ett helhetsperspektiv på bostadsförsörjningen, exempelvis det befintliga beståndet, renoveringsbehov, hyresnivåer med mera.

5.5.1 Tydligare krav på kommunal samordning

Malmö stad anser att den föreslagna lagtexten är relativt vagt formulerad och bedömer att den inte kommer leda till mer samordning mellan kommuner. Malmö stad instämmer dock i behovet av att beakta kommunal samordning i planering och åtgärder för bostadsförsörjning.

5.5.2 Länsstyrelserna behåller uppgiften att samordna kommunerna

Malmö stad bedömer att det är positivt att länsstyrelserna behåller uppgiften att samordna kommunerna. Dels för att det är en statlig myndighet, Boverket, som lämnar underlag till kommunerna, dels för att Malmö stad efterfrågar en tydligare sammanhållen statlig bostadspolitik.

5.6 Tydligare koppling mellan markanvisningar och bostadsförsörjning

Malmö stad har inget att invända mot förslaget om ändring i lagen (2014:899) om riktlinjer för kommunala markanvisningar. Malmö stad menar att det bör tolkas som en skyldighet att i riktlinjerna hänvisa till kommunens handlingsplan för bostadsförsörjning. Hur kommunen vill använda sitt markinnehav för

